

Norges vassdrags- og energidirektorat
Middelthuns gate 29
Pb 5091 Majorstua, Oslo 0301

Thor Erik Grammeltvedt / Arne Venjum

Hørings svar – innføring av avanserte målersystemer.

Innledning

Energibedriftenes landsforening viser til utkast til endringer i forskrift om måling avregning mv samt høringsnotat fra Norges vassdrags og energiverk av 23. Oktober 2008 samt til tidligere kontakt i saken.

Generelle kommentarer

EBL er positiv til forslag om innføring av AMS til alle kunder i Norge. AMS vil med riktig funksjonalitet legge grunnlag for effektive tiltak for nettdrift, energibruk, styring, dynamisk prising og utvikling av andre nye verdiøkende tjenester. Vi er derfor opptatt av at kravene til AMS må være fremtidsrettede og innebære at en legger til rette for effektiv nettdrift så vel som andre konkurransebaserte tjenester. Kundene må oppleve en faktisk og praktisk forskjell fra nå tilstanden og til status etter innføring av AMS. Avgrensing i fokus til måling og avregning vil etter vårt syn være for snevert. Valg av løsninger må ta høyde for en bredere bruk av infrastrukturen som nå skal rulles ut. Finansieringen gjennom nettselskapenes tariffier må gi selskapene rimelig avkastning på effektiv innføring av AMS uavhengig av selskapets effektivitetsmessige posisjon før investeringen. Økte kostnader i innføringsperioden må kompenseres.

Høringen gjelder krav til AMS og innføringsperioden. NVE sier i høringsnotatet at en senere må komme tilbake til mulige endringer i avregningsforskriften som følge av innføringen. EBL vil peke på at det er viktig å ha en visjon om fremtidig utvikling for bruken av denne del av infrastrukturen. Allerede nå i planfasen før utrulling treffes valg som har innflytelse på senere valgmuligheter. Erfaringer fra Sverige viser at de billigste og enkleste løsningene nærmest var gått ut på dato allerede ved implementeringsfristens utløp. EBL vil derfor fremheve betydningen av at rammebetingelsene oppmuntrer til investeringer som sikrer muligheter for utvidelser i bruk av infrastrukturen.

Bransjen utarbeider en anbefalt kravspesifikasjon til AMS som kan være klar tidlig 2009. Gjennom gradering av kravene til hvilke ytelser som skal leveres fra år 1 og hvilke opsjoner som skal kunne utløses senere og såkalte ”bør krav” bestemmes mye av utviklingen de neste 10 år.

Ønsker om endringer i rutiner og krav til ytelser fra andre grupperinger kan påvirke både funksjonskrav og kostnader som tidligere er grundig vurdert av bransjen og NVE før beslutning om innføring av AMS. Samspill mellom lovmaker, bransje og andre interessegrupper er derfor viktig for en effektiv innføring av AMS.

Unntak

NVE sier i sitt høringsnotat at en vil vurdere behov for unntak fra kravet om AMS utstyr til enkelte typer anlegg som veilys osv. Under høringen har EBL fått innspill som ytterligere underbygger behov for slike vurderinger. Det er vanskelig å lage en uttømmende liste over anlegg som bør unntas, men som eksempler utover NVEs egne kommentarer kan nevnes målerpunkt som ikke er i bruk, veibommer, båtnaust og andre anlegg med svært lavt forbruk eller stabilt og lavt forbruk

Rapportering i innføringsfasen

EBL ber om at bransjen involveres i utvikling av rutiner for rapportering til NVE i innføringsfasen. I forbindelse med drøfting av finansieringsløsninger vil vi komme mer detaljert tilbake til dette.

Funksjonalitet

Generelt vil vi vise til bransjens anbefalte kravspesifikasjon som ferdigstilles parallelt med forskriften. Spesifikasjonens oppstiller skal krav, krav til funksjoner som skal kunne utløses senere i utstyrets levetid, samt krav om tilrettelegging for kundens eller tredjeparts adgang til informasjon og valgfrie løsninger.

Funksjonalitet for måling, innhenting og distribusjon av måleverdier samt avregning i kraftmarkedet og leverandørbytter er grunnleggende funksjonalitet for utvikling av markedet og tjenestetilbudet.

Avbrudd

Når det gjelder registrering av avbrudd refereres det til forskrift om leveringskvalitet som definerer avbrudd.

Målere vil ikke være i stand til å registrere avbrudd slik som påkrevd i kvalitetsforskriften. Vi anbefaler derfor at NVE frafaller forslag om avbruddsregistrering eventuelt justerer kravene til et nivå som kan oppfylles med dagens teknologi. EBL viser for øvrig til innspill fra leverandørene om hvilke leveringskvalitetsparametere de kan levere i dag.

NVE bruker uttrykket fortløpende overføring. Vi antar at NVEs intensjon ikke er kontinuerlig, men at informasjonen ikke skal holdes tilbake og overføres etter en hendelse innenfor en rimelig tidsgrense.

Måleverdier

Dersom NVE ønsker at en allerede fra år 1 skal sikre seg opsjon for registrering av verdier i måleren 60 evt. på 15 minutters intervaller i alle målere, må det komme tydelig frem av forskriften. Krav om 15 min er antagelig bare aktuelt for større kunder. Det er imidlertid vanskelig å si at det vil være et behov for tariffing / prising av leveranser til alminnelig forbruk på dette nivået. EBL anbefaler derfor at det er et krav om at måleren kan registrere forbruk i 60 min intervaller.

Forskriftsutkastet med kommentarer er uklar på om timeverdier skal brukes i avregning av alle kunder fra dag 1. EBL anbefaler at kravet avgrenses til bruk av verdier for perioder i kombinasjon med profilavregning i en første fase. Bruk av registrerte timeverdier ved klage på avregningen må følge samme regler som regler for avregning.

NVE bruker uttrykket ”momentan innhenting” av måleverdier. Vi antar at intensjonen er at verdiene skal kunne innhentes spontant / på forespørsel i tillegg til syklisk innhenting. Måleverdier bør foreligge raskt ved slik forespørsel.

Det bør settes et minimumskrav til intervaller for overføring av måleverdier fra måler til nettselskap, f eks månedlig. Overføringsintervallene henspiller på den sykliske innhenting av måleverdier (år, måned, uke, døgn, time). I forbindelse med ordinær avregning må selskapene oppfylle forskriftenes minimums krav til avregningsrutiner og for øvrig stå fritt til å utvikle sine rutiner/ produkter.

Den oppløsningen av måleverdier som ønskes for avregning i kraftmarkedet, mellom kunde og nettselskap eller kunde og kraftleverandør kan variere. Nettselskapene vil kunne være opptatt av

målinger som muliggjør bruk av tidsvariable tariffer, dvs. effekt måling eller tidsperioder for energibruk.

For kraftleveranser vil målinger som muliggjør en direkte kobling med markedets prisvariasjoner, dvs. timeintervaller være aktuelle for alle kunder som avregnes etter løpende spotpris. Kvarterpriser kan være et behov i fremtiden,

Avregningen i kraftmarkedet skjer på basis av timepriser. Dersom dette skal endres, må det tas høyde for det i krav til måling.

Tilkoblingsmuligheter

Her er det en vanskelig avveining mellom behovet for presist å uttrykke muligheter for fremtidige og dels ukjente behov og en for sterk avgrensning som hindrer en naturlig utvikling. Dersom en mener at f eks et fremtidig behov er jordfeilregistrering eller rasjoneringsfunksjonalitet så krever den ekstra investering allerede fra innføring av systemet. EBL støtter kravet om at det skal legges til rette for lokal adgang til informasjon. Tilrettelegging utover dette for eksternt utstyr må betales av kunden. Eksemplifiseringen i NVEs vurderinger i høringsnotatet konkretiserer sterkere enn det er mulig å lese ut fra forslaget til forskriftstekst. Vi ber om at dette avklares i samarbeid med bransjen slik at ambisjonsnivået er tydeligere.

Kundens eget utstyr

Ytelsene til AMS bestemmes av obligatoriske krav og valgfrie krav. Mulige fremtidige ønsker fra kundens side må løses av teknologiske løsninger som bruker AMS i kombinasjon med annen tilgjengelig teknologi på en effektiv måte. Kunden kan kreve tilleggsytelser mot tilleggsbetaling. Slike tilleggsfunksjoner kan ligge utenfor energiselskapets interesse.

Forholdet til omgivelser og kunder

Den enkelte kunde bør kunne oppleve nye verdier som følge av investeringen. Bedre kvalitet på energiavregningen og flere valgmuligheter for prisprodukter og faktureringsløsninger er viktige nyvinninger. Vi må forvente at informasjonstiltak om AMS og muligheter til utvidet bruk av AMS for bevist gjøring omkring energibruk / energisparing også vil kunne komme fra andre aktører enn energimyndigheter og bransjen. Vi inviterer derfor til samarbeid om informasjonstiltak mellom myndigheter og bransjen.

Fremdrift

EBL vil peke på at NVE og bransjen etter OEDs oppdragsbrev i juni 2007 hadde en tidsramme på til sammen 6 ½ år til forberedelse og innføring av AMS. Tid til forberedelse og planlegging er viktig for myndigheter og bransjen. NVE synes nå å trenge 2 år eller ca 30 % av tiden til sitt arbeid med utvikling av rammebetingelsene for innføring og bruk av AMS. Bransjen har med samme begrunnelse for planlegging og med begrunnelse i faktisk montasjetid hele tiden hevdet at 5 år er antatt å være den tiden man trenger til planlegging og innføring. Vi ber derfor om at tidsbruket i planlegging og forberedelse på myndighetsnivå må kompenseres i fristen for ferdigstillelse/idriftsettelse av AMS. Erfaringene fra utrulling av nytt måleutstyr i Sverige understreker betydningen av gode forberedelser. Etersom målere i Norge overveiende er montert innendørs i bygg, hus og leiligheter, må en anta at tiden som kreves til utrulling må økes i forhold til land som Sverige som har en stor andel av målerparken direkte tilgjengelig utendørs. Bransjen vil derfor be om at tiden til planlegging og utrulling må være minst 5 år fra forskriften er klar.

Finansiering

Innføring av AMS er et tiltak som medfører betydelige investering og endringer i nettselskapenes drift. Tiltaket vil legge grunnlag for forbedringer og fornyelse av infrastrukturen. Investeringene over 5 år vil utgjøre minst 5 mrd kr. EBL og NVE har i noen grad vært enige om at for nettselskapene isolert

kan investeringene være ulønnsomme, men at tiltaket samlet sett legger til rette for samfunnsøkonomisk verdiøkning. NVE har på generelt grunnlag et stykke på vei imøtekommet kravet om bedre investeringsincentiver i den økonomiske reguleringen.

Det er imidlertid fortsatt vesentlige svakheter ved dagens økonomisk regulering av nettselskapene sett i forhold til samfunnets ønsker om økte investeringer/nye tjenester. Ulike nettselskaper, med identiske investeringskostnader, vil erfare forskjellig avkastning på sin AMS-investering, noe som delvis skyldes ”slakk” i effektivitetsmålingene og delvis at de mest effektive selskapene behandles annerledes og får andre insentiver på grunn av utformingen av effektivitetsmålingene (supereffektivitetsberegninger).

Uten ytterligere justeringer i reguleringen er det etter EBLs mening derfor en reell fare for at nettselskapene straffes økonomisk for å gjennomføre en pålagt oppgave på en effektiv måte.

Når vi vet at AMS skal tilføre infrastrukturen helt ny kapasitet og legger grunnlag for effektivisering av eksisterende kapasitet, burde det innenfor rammen av monopolkontroll være mulig å finne frem til ordninger som gir nettselskapene tilfredsstillende avkastning på investeringer som samfunnet ønsker utført. Vi vil derfor komme tilbake til forbedringstiltak i møtet med NVE den 16. februar.

Oppsummering

De valg som treffes ved opphandling og utrulling av AMS legger føringer for senere effektiv anvendelse og utvikling av denne infrastrukturen. Nettselskapene bør derfor gis incentiver til å foreta investeringer som også gir muligheter for en markedsdrevet utnyttelse av plattformen. EBL anbefaler at bransjen involveres løpende i det videre arbeidet med tilpasning av forskrifter/ regulering etter utrulling av AMS.

Forskriften bør være tydelig på krav til funksjonalitet fra dag 1 og eventuelle opsjoner som senere eventuelt skal utløses. Bransjens anbefalte funksjonskrav nedfelt i dokumentet ”Anbefalte kravspesifikasjon til AMS løsninger” avspeiler i noen grad usikkerhet om reguleringen på området, og vi understreker faren for at fremtidens muligheter avgjøres av snever tolkning avreguleringen. Et eksempel er at kapasitet til bruk av timeverdier i fremtiden må sikres allerede nå. Utstrakt bruk av timemålte verdier i avregning fra dag 1 ikke bør forskriftsfestes. På dette feltet trengs en overgangsperiode.

Tidligere tentative frister for full utrulling må revurderes i henhold til alles ønske om en vellykket gjennomføring. Bransjen understreker at forberedelsene bør være grundige på alle nivå både hos myndigheter og bransjen. EBL ber om at forbruk av tid i forberedelse av reguleringen hos myndighetene kompenseres i den forstand at bransjen får minimum 5 år til sitt arbeid med innføring av AMS.

Finansiering av AMS uten justering i gjeldende inntektsrammeregulering skaper utfordringer. Regimets svake investeringsincentiver generelt samt ulik effektivitetsutvikling blant selskaper med like investeringer må avbøtes. Vi ber om at NVE arbeider videre sammen med bransjen for å finne tilfredsstillende løsninger på dette. Vi ser positivt på videre kontakt og ser frem til møtet 16. februar som setter fokus spesielt på finansieringsløsninger.

Vennlig hilsen
Energibedriftenes Landsforening

Einar Westre
Direktør nett og marked

Ole Haugen
Næringspolitisk rådgiver marked